

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for Jack Russell Terrier

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 1.10.2020

**Norsk
Kennel Klub**

HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Generelt	3
Rasens historie; bakgrunn og utvikling	3
Overordnet mål for rasen	3
Rasens populasjon.....	3
Populasjonsstørrelse	3
Gjennomsnittlig kullstørrelse	3
Innavlsgrad.....	4
Bruk av avlsdyr	4
Innhenting av avlsmateriale fra andre land	4
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	4
Prioritering og strategi for å nå målene.....	4
Helse	5
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen	5
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter	5
Forekomst av reproduksjonsproblemer	5
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	5
Prioritering og strategi for å nå målene.....	6
Mentalitet og bruksegenskaper	6
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	6
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	6
Prioritering og strategi for å nå målene.....	7
Atferd.....	7
Atferdsproblemer.....	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	7
Prioritering og strategi for å nå målene.....	7
Eksteriør.....	7
Eksteriørbedømmelser	7
Overdrevne eksteriørtrekk	8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	8
Prioritering og strategi for å nå målene.....	8
Oppsummering	9
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål	9
Plan for videre arbeid i klubben	9

Innledning

Jack Russell Terrier (JRT) er en liten, men sterk, aktiv og slank bruksterrier med stor selvtillit, livlige bevegelser og intelligent uttrykk. Den er vennlig og har stor selvtillit. De er store personligheter og er bemerkelsesverdig modige for sin størrelse.

De er dugelige hi hunder, men har også avansert til å bli gode selskaphunder.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Jack Russell Terrier kommer opprinnelig fra England. Der var det kirkeverge John Russell som utviklet rasen på 1800-tallet. Han utviklet en type foxterrier som skulle ha de jaktegenskapene han ønsket seg, en liten hund med stort nok mot til å gå ned i hi og drive ut rovdyr. Ut av den opprinnelige Jack Russell har det kommet to varianter, Jack Russell og Parson Russell.

Størrelsen er den mest iøynefallende forskjellen, men også andre detaljer og egenskaper skiller disse rasene fra hverandre. Parson Russell Terrier var den første rasen som ble anerkjent av FCI. Australske entusiaster samlet seg rundt den mindre varianten, dannet klubben The Jack Russell Klubb of Australia, og var ansvarlig for rasens utvikling fram til 1991. Jack Russell Terrier ble godkjent som egen rase i 2001 av FCI. I Norge ble rasen godkjent i 2002, og stamboken stengte i 2005.

Overordnet mål for rasen

Målet for rasegruppens avlsarbeid er å sikre Jack Russell Terrierens fremtid, med sunne, rasetypiske og funksjonsdyktige individer. Det rasetypiske i forhold til eksteriør og gemytt, ivaretas gjennom rasens standard som mål for avlsarbeidet. Funksjonsdyktighet innebærer at Jack Russell Terrieren skal fungere i de sammenhenger den er: som familiehund, avlsdyr, jakthund og brukshund.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Den kilden til antall hunder vi har, er Dogweb (NKK), men flere hunder er registrert flere ganger, noe som gjør denne kilden til dels upålitelig.

Tall som er helt sikre, er antall avkom som er registrert fra 2002 og til 2012. For å ta disse som et utgangspunkt, så er det 3211 individ. Av disse har 25% vært stilt på utstilling (representativ utvalg er de som er født mellom 2003 – 2010). Av disse har 25 % til nå vært brukt i avl (representativt utvalg er de som er født fra 2003 – 2009).

Det er fra 2002-2012 født 687 kull, med totalt 3211 valper, i tillegg kommer 197 importerte hunder fra 2006-2012 da importene blir registrert som importer. Det har blitt importert i snitt 40 hunder i året fra 2006-2012. Antall fødte kull har økt hvert år fra 7 kull i 2002 til toppen i 2010 på 119 kull. Etter dette har antall kull gått gradvis nedover til 76 kull i 2012, men antall valper har holdt seg noenlunde likt p.g.a. større kull.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Kull størrelsen i 2005 var i snitt 4,2, mens i 2012 er den økt til 6,6 pr kull. Antall fødte valper er på den perioden økt fra 114 valper i 2005 til 505 fødte valper i 2012.

Innavlsgrad

Generelt kan vi si at JRT ikke er en rase som er preget av høy innavlsgrad. Det er dog enkelte unntak, gjennomsnittlig innavlsgrad for rasen, beregnet av kull registrert første kvartal 2015 , er 2,53%. Nkk anbefaler at gjennomstittlig innavlsrad på rasen bør være under 2,5%. Jack russell terrier befinner seg dermed i grenseland for hva som er akseptabelt. Det er et mål å redusere gjennomsnittlig innavlsgrad for rasen slik at den er under 2,5 %. Med tanke på rasens tallmessige størrelse bør dette være et lett overkommelig mål.

Bruk av avlsdyr

NKK har anbefalt at ingen dyr skal ha mer enn tilsvarende 5% av antall registrerte valper i en 5-års periode, for å opprettholde en stor nok genpool for en rase. For store raser er anbefalingen 2 %. 5%-regelen tilsvarer 123 valper for jack russel terier. 2%-regelen tilsvarer 49 valper. I og med at jack russel terrier er en tallmessig stor rase bør ikke hundene få særlig mer enn 50 avkom. 13 hunder har i dag mer enn 50 avkom. Disse hundene er født mellom 2002 og 2009, og man forventer derfor at en del av disse fortsatt er aktive avlshunder. Matadoravl må unngås og det er et mål at avlen fordeles på flere, ulike individer. Generelt er ikke matadoravl et stort problem hos rasen»

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Det har helt siden rasen kom til landet, blitt importert individer fra både Australia, Sverige, Finland, Japan, USA og andre land i Europa. I tillegg er det mange som parrer tispene sine med hannhunder fra andre land, heller ikke disse parringene foreligger det en fullstendig statistikk over.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Fortsette å importere avlshunder med nytt blod fra andre land. Dette vil være med på å bevare genmaterialet og hindre behovet for å ty til for mye til innavl.

Begrense den hurtige veksten og populariteten av rasen.

Dogweb burde kunne brukes på en mer sikker og nøyaktig måte. Dette for å få mer nøyaktig utregning av innavl.

Opprette en gruppe som får ansvar for å føre statistikk av bruk av utenlandske hunder og hvor mange avkom disse hundene har etter seg i landet? Sørge for at disse hundene som blir brukt blir ført nøyaktig opp i dogweb hvis det er en mulighet?

Følge NKK sin avls strategi og anbefale oppdrettere til kun å bruke hunder som er stilt ut. Hvis ikke den er stilt ut, bør den da være testet/premiert på hi.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppfordre oppdrettere til å utnytte det avlsmaterialet som er tilgjengelig utenfor landegrensene.

Opplyse om de negative følgende som kan komme ved for snevert genmateriale.

Jobbe for et bedre og mer åpent samarbeid mellom oppdrettere, på tvers av landegrenser.

Fortsette å drive aktivt opplysningsarbeid om rasen og oppdrettere. Gjøre aktuelle valpekjøpere bevisst på hvilke valgmuligheter de har innenfor rasen i form av oppdrettere.

Få rettet opp i dobbelregisteringer på Dogweb, for å gjøre dette til en mer sikker kilde.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

JRT er en generelt frisk rase, uten ekstremiteter eller utbredte sykdommer

- Myte eller fakta?

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Det foreligger lite statistikk for JRT's helsestatus tilgjengelig, imidlertid har RAS-gruppen har fått tilsendt statistikk ifra Agria, Sverige. Tallene er basert på tidsrommet 2006-2011, det er heller ikke skilt på uregistrerte og registrerte hunder. Statistikken viser at Jack Russell Terrieren ligger under gjennomsnittet (av alle raser) når det gjelder veterinærbesøk. Skader og ulykker er størst representert i denne, men etterfølges tett av fordøyelsesproblematikk og hudproblemer, kløe, allergi og problemer med immunforsvaret (dette er jo noe som ofte henger sammen). Statistikken over den høyeste dødeligheten skyldes i hovedsak de samme årsakene.

Hos NKK er HD, AD og Øyenlysning registrert.

HD:

80 hunder har tatt røntgen av hoftene og 61 av disse er fri (A og B). Det er 17 stk med grad C og 2 stk med D hofter. Da JRT er en liten og lett rase, så er ikke HD i utgangspunktet svært belastende for hunden, og selv om kun et lite antall er undersøkt, så kan man si at det indikerer at det ikke er en stor forekomst innenfor rasen.

AD – 13 stk. Alle fri.

Øyenlysning.

312 ganger har en hund blitt øyenlyst, av disse er 93 % fri for PLL. NB! Noen av hundene er øyenlyst flere ganger og hver gang teller med i oversikten! 14 ganger er det påvist inngrodde øyehår og 3 stk har fått påvist PPM. I alt har det 23 ganger blitt gjort en anmerkning, dette utgjør 7,3% av de undersøkte gangene. Hunder hos oppdrettere blir gjerne undersøkte flere ganger, selv om de får "uten anmerkning", og gir således en mer positiv statistikk.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Ikke problem i rasen.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål: Fortsette med øyelysning og patella undersøkelser da dette kan være den største «helsetrusselen» enda. Allergi hører en jo er mer og mer fremtredende og det burde kanskje vært en uttredelse av dette for å få kartlagt hvor mange registrerte Jack Russell dette gjelder. Det bør utbedres også om dette kommer av arv eller miljø.

Langsiktige mål: Sørge for at hunder som er brukt i avl også blir øyenlyst og patella sjekket etter 6 års alder.

Selv om ikke HD og AD er et problem for rasen for øyeblikket, burde det kanskje legges mer fokus på dette hos oppdrettere. JRT er en rase som blir aktivt brukt hos mange, og slike

typer feil vil fort gå utover bruksområdene til JRT. Ettersom få sjekker hundene sine for dette før de blir brukt i avl, kan det på langt sikt by på problemer fram i tid (i teorien). Det er ikke usannsynlig at det har blitt brukt hunder i avl som har C-hofte for eks, men ettersom rasen er liten og lett, vil ikke dette nødvendigvis komme fram. Likefullt er det ikke noe vi ønsker at skal utvikle seg på rasen. Røntgen bør gjøres når hunden er 1 år, så det ikke kan forveksles med slitasjeskader.

Prioritering og strategi for å nå målene

- Sørge for å føre helsestatistikk
- Jobbe aktivt for å skape ærlighet og åpenhet mellom oppdrettere, slik at sykdommer og feil kommer fram i lyset og vi kan begrense eventuelle utviklinger. Evt. meldeplikt til styret når sykdommer dukker opp, så man kan føre statistikk.
- Helseundersøkelse, jobbe ut i fra den når det kommer til sykdommer. Og hvilke tiltak som bør settes i gang og hvis det trengs.

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

JRT er en jakthund som går ned i hi. Vi har i dag hi prøver for JRT på rev. I utgangen av 2013 er det 3 hunder som innehar tittelen norsk jakt champion (NJCH). Terrierklubben arrangerer årlig en weekend hvor terrier er velkommen til å prøve seg på kunst hi. Flere og flere med Jack Russell terrier har deltatt på disse samlingene. Terrierklubben har også faste treninger på onsdager i sommerhalvåret. Foruten denne treningen er det også rundt 5 aktive kunst hi fordelt på Agder området, Bergensområdet og Østlandsområdet.

Jack Russell terrier er også en særdeles dugendes til å gå spor/blodspor. I utgangen av 2013 var det registrert 10 viltspor championer (NVCH).

Flere og flere bruker også jacken på agility og til lydighet. I utgangen av 2013 var det 2 som innehar championat innen hopp (NHCH) og agility (NACH). Det er for tiden ingen som har fått lydighetschampionat.

Det er lite statistikk på MH testing i Norge, og få oppdrettere bruker denne testen på sine hunder. I Sverige er det større hyppighet for og MH teste avlsdyrene. I Sverige har de et MH hjul, men ingen tall for Jack Russell.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

En god jaktterrier med evne til hi-arbeid. Utmerket selskapshund. Livlig, våken og aktiv. Ivrig og intelligent uttrykk. Modig og uredd, vennlig og selvsikker. *Uredd, betyr ikke at den skal være aggressiv.*

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktige mål: De enkelte kombinasjoner skal settes sammen på beste måte med dagens kunnskap om helse, egenskaper og eksteriør. Må ikke miste terrier gemyttet,

skal være kvikk og våken

Langsiktige mål: Forbedre bruksegenskaper og beholde et godt rasetypisk eksteriør.

Sørge for at mentaliteten til hundene står til de egenskapene de har. Hunder med svak mentalitet vil ikke kunne gjøre jobben som forventes av en hihund. Dermed også kanskje sette mer fokus på og MH-teste hunder og sørge for at vi utarbeider en oversikt over hvilke egenskaper mentalt sett vi ønsker å utvikle videre, og hvor rasen ligger per dags dato.

Arrangere flere hi-helger, og så langt det lar seg gjøre sørge for at hi-aktiviteten er en mulighet på Open show som arrangeres i framtiden.

Prioritering og strategi for å nå målene

I og med at det er stigende antall oppdrettere, bør det være stort fokus på å få disse til å delta på oppdrettersamlinger o.l.

Arrangere årlige oppdretter samlinger rundt om i landet. Det bør kanskje være obligatorisk å møte for å skape samspill og bevisstgjøring på utfordringer innen rasen.

Atferd

Atferdsproblemer

Jack Russell terrier er som nevnt i innledningen en dugelig hi hund, men også avansert til en særdeles god selskapshund. Rasen er kjent for et godt gemytt, men det finnes jo selvsagt tilfeller hvor dette ikke stemmer. Et godt gemytt er den viktigste basisegenskapen hos en hund og hunder med dårlig gemytt bør ikke avles videre på for å fremme dette.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kartlegging av mulige atferd og adferdsproblemer

Oppdrettere må være i stand til å bedømme sine egne avlsdyr, og se både svake og sterke sider og dermed velge partner ut fra dette.

Sette adferd framfor eksteriør når det kommer til valg av avlspartner.

Adferd vil være et eget punkt i helseundersøkelsen. Forhåpentligvis blir vi klokere når den er ferdig.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppfordre eier til å informere klubben dersom de opplever problemer.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Fra 2002 til 10.01.2013 var JRT representert på 630 utstillinger, med 4915 påmeldte. NB! Mange hunder er påmeldt flere ganger, og hver påmelding er med i statistikken.

Utvikling av ekstriør på utstilling:

År	Antall stilte	Ck	1pr/excellent	2pr/very good	3pr/good
2005	233	29,00%	59,00%	31,00%	5,00%
2012	706	40,00%	70,00%	21,80%	5,00%

Som man kan se av tabellen har rasen hatt en positiv utvikling på prosentvis 1 premier og ck. Antall påmeldt på utstilling er også økt i takt med fødte valper.

Utdrag fra rasestandarden:

Helhetsinntrykk: Sterk, aktiv, smidig bruksterrier med fleksibel kropp av middels lengde. Beveger seg effektivt med stor selvsikkerhet. Vanligvis kupert * Glatthåret, ruhåret eller "broken".

Proporsjoner: Kroppslengden noe lengre enn mankehøyden.

Brystdybden er halve mankehøyden. Omkretsen bak albue ca 40-43 cm

Kropp: Rektangulær. Lengden fra manken til haleroten noe lengre enn mankehøyden.

Pels:

Hårlag: Kan være glatthåret, ruhåret eller "broken". Vannavstøtende. Skal ikke trimmes for å se glatt ut.

Farge: Hvitt må dominere med sorte og/eller tan tegninger. Tan- tegningene kan variere fra helt lyst til mørkt (kastanje).

Størrelse:

Mankehøyde: Ideal 25 - 30 cm

Vekt: Ca 1 kg for hver 5 cm. Dvs at en 25 cm høy hund skal veie ca 5 kg, en 30 cm høy skal veie 6kg.

Overdrevne eksteriørtrekk

Pels; en puffet og fluffy pels går mot rasens bruksområde og dermed ikke i tråd med rasestandarden. Bør bli slått ned på i forhold til utstilling, da dette er en mote ting.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Å holde rasens kvalitet, på sikt øke kvaliteten ytterligere. Beholde de ulike fargene og pelstypene innen rasen.

Prioritering og strategi for å nå målene

Utdannelse og oppfølging av oppdrettere med seminar og kurs.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Rasen er i følge utstillings statistikk på en god vei eksteriørmessig, dette ønsker vi å videreføre. Rasens fertilitet er også økende. Å holde fokus på helsen og temperamentet så det blir en stødig bruks og familiehund også i fremtiden.

Plan for videre arbeid i klubben

Gjennomføre helseundersøkelser hvert 5. år og oppfordre oppdrettere til å øyelyse eldre hunder ved 6 - 8 års alder som har blitt brukt i avl tidligere. På den måten vil man oppdage evt. arvelige sykdommer på linjene man bruker.

Arrangere jevnlige seminarer og møter for oppdrettere rundt om i distriktene.

Jobbe for å beholde rasen som en god jaktterrier, samt beholde de andre egenskapene som gjør dette til en dugelig selskapshund.